

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O LIČNOJ KARTI

Član 1.

U Zakonu o ličnoj karti („Službeni glasnik RS”, broj 62/06), član 5. menja se i glasi:

„Član 5.

Lična karta izdaje se sa rokom važenja od 10 godina, a deci sa rokom važenja od pet godina.

Državljaninu starijem od 65 godina života, na njegov zahtev, može se izdati lična karta bez ograničenog roka važenja, na obrascu koji ne sadrži mikrokontroler (čip).

Državljaninu koji ima pravo na ličnu kartu, a nema prijavljeno prebivalište na teritoriji Republike Srbije, izdaće se lična karta na osnovu utvrđenog boravišta sa rokom važenja od dve godine.”

Član 2.

Član 8. menja se i glasi:

„Član 8.

Obrazac lične karte sadrži prostor za mikrokontroler (čip) i prostor za mašinski čitljivu zonu za potrebe automatskog očitavanja podataka.

Ako obrazac sadrži mikrokontroler (čip), u njega se unose svi vidljivi podaci na ličnoj karti, kao i podaci o državljanstvu, prebivalištu, odnosno boravištu i adresi stana njenog imaoca i ime jednog od roditelja, a može se uneti i jedinstveni matični broj roditelja imaoca lične karte.

Na zahtev imaoca lične karte, u skladu sa posebnim propisima, u čip se upisuju kvalifikovani elektronski sertifikat imaoca i odgovarajući podaci za formiranje kvalifikovanog elektronskog potpisa tako da ta lična karta postaje sredstvo za formiranje kvalifikovanog elektronskog potpisa, u skladu sa zakonom.

Obrazac lične karte sadrži i zaštitne elemente koje propisuje ministar.”

Član 3.

Posle člana 9. dodaje se član 9a koji glasi:

„Član 9a

Podaci o prezimenu i imenu podnosioca zahteva za ličnu kartu, u obrascu lične karte, mogu se, na njegov zahtev, pored ćiriličkim pismom, upisati i latiničnim pismom, ako za to postoji tehnička mogućnost.

Tehničke mogućnosti, odnosno ograničenja koja se odnose na broj oznaka kojima se, na način iz stava 1. ovog člana, unose odgovarajući podaci utvrđuju se propisom iz člana 6. stav 2. ovog zakona.”

Član 4.

U članu 10. stav 4. menja se i glasi:

„Za maloletna ili poslovno nesposobna lica, zahtev podnosi jedan od roditelja uz pismenu saglasnost drugog roditelja, odnosno drugi zakonski zastupnik ili staratelj.”

Posle stava 4. dodaju se novi st. 5. i 6. koji glase:

„Maloletnom licu starijem od 16 godina lična karta će se izdati bez saglasnosti drugog roditelja ukoliko taj roditelj ne vrši roditeljsko pravo.

Detetu će se izdati lična karta i bez saglasnosti drugog roditelja ukoliko taj roditelj ne vrši roditeljsko pravo, uz potvrdu nadležnog organa starateljstva da je izdavanje lične karte u interesu deteta.”

Dosadašnji stav 5 postaje stav 7.

U dosadašnjem st. 6. i 7, koji postaju st. 8. i 9, broj: „5” zamenjuje se brojem: „7”.

Član 5.

U članu 14. stav 1. menja se i glasi:

„Službeno lice će, prilikom prijema zahteva i utvrđivanja identiteta podnosioca, naložiti podnosiocu zahteva da mu stavi na uvid odgovarajuću javnu ispravu izdatu na osnovu propisanih službenih evidencija, ako nadležni organ ne može da, po službenoj dužnosti – pristupanjem podacima u centralnom sistemu za elektronsku obradu i skladištenje podataka, odnosno uvidom u evidencije o državljanstvu, matičnu knjigu rođenih, matičnu knjigu venčanih, matičnu knjigu umrlih i druge evidencije koje, u skladu sa zakonom, on ili drugo ministarstvo vodi utvrdi činjenice o ispunjenosti uslova za izdavanje lične karte.”

U stavu 2. reč: „prilaže” zamenjuje se rečima: „može priložiti”.

Član 6.

U članu 16. stav 2. broj: „88” zamenjuje se brojem: „70”.

Član 7.

Posle člana 19. dodaju se naslov iznad člana i član 19a koji glase:

„Ograničenja korišćenja lične karte
za prelazak državne granice

Član 19a.

Izuzetno od člana 1. stav 3. ovog zakona, lična karta ne može da služi kao putna isprava i da se njenom upotrebom zamenjuje korišćenje putne isprave i prelazi državna granica ako su ispunjeni uslovi za oduzimanje putne isprave – utvrđeni zakonom kojim se uređuju putne isprave za putovanje državljanina Republike Srbije u inostranstvo.

Ako su ispunjeni uslovi iz stava 1. ovog člana nadležni organ donosi rešenje o zabrani korišćenja lične karte kao putne isprave, koje važi šest meseci i koje dostavlja imaocu i organu koji je podneo zahtev.

Organ po čijem zahtevu je doneto rešenje o zabrani korišćenja lične karte može obnavljati zahtev za zabranu korišćenja lične karte za prelazak državne granice dok budu postojali razlozi iz stava 1. ovog člana.”

Član 8.

U članu 23. st. 3. i 4. menjaju se i glase:

„Lična karta proglašena nevažećom oglašava se u „Službenom glasniku Republike Srbije” o trošku lica čija se lična karta oglašava nevažećom.

Nadležni organ izdaće ličnu kartu nakon donošenja rešenja o proglašenju lične karte nevažećom i dostavljanja rešenja „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Član 9.

U članu 29. dodaje se nova tačka 5) koja glasi:

„5) koje upotrebi ličnu kartu suprotno zabrani korišćenja lične karte kao putne isprave (član 19a stav 2);”

Dosadašnje tač. 5) i 6) postaju tač. 6) i 7).

Član 10.

U članu 30. tačka 4) briše se.

Član 11.

Lična karta izdata pre dana početka primene ovog zakona važi do roka navedenog u ličnoj karti, a najduže do 31. decembra 2016. godine – do kog roka važe i lične karte izdate nakon početka primene Zakona o ličnoj karti („Službeni glasnik RS”, broj 62/06), sa rokom važenja „27. juli 2011. godine”.

Član 12.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 97. tačka 2. Ustava Republike Srbije, kojom je utvrđeno, između ostalog, da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje ostvarivanje i zaštitu sloboda i prava građana.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o ličnoj karti, donet 2006. godine, uneo je velike novine u izradu, sadržinu i korišćenje ličnih karata, pre svega sa tehnološkog stanovišta i uvođenja mikrokontrolera (čipa). Dosadašnja, petogodišnja praksa u njenoj primeni i okolnosti nastale u ovom periodu ukazali su na potrebu da se određene norme izmene, i to na predloženi način.

III. OBJAŠNJENJA OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Drukčiji rokovi važenja ličnih karata (član 1. Predloga zakona) predlažu se zbog racionalizacije troškova izrade, što je ušteda i za Republiku Srbiju i za građane, uz uvažavanje tehničkih karakteristika mikrokontrolera (čipa) ali i fizioloških promena i dece i lica starijih od 65 godina života, a sve u cilju poboljšanja bezbednosti građana i sprečavanja trgovine ljudima.

Odredba člana 2. Predloga zakona predlaže se takođe zbog tehničkih karakteristika i sadržine mikrokontrolera (čipa), ali i preciziranja same norme u cilju pojašnjenja čipa i mašinski čitljive zone.

Odredba člana 3. Predloga zakona omogućava građanima da podnesu zahtev za upis ličnog imena, osim ćirilskim i latiničnim pismom.

Članom 4. Predloga zakona uvela bi se obaveza da se za decu i poslovno nesposobna lica uz zahtev za izdavanje lične karte prilaže i saglasnost drugog roditelja (onog koji ne podnosi zahtev), kako bi se sprečile zloupotrebe da jedan roditelj bez znanja onog drugog (koji takođe vrši roditeljsko pravo) ova lica odvodi u inostranstvo, budući da lična karta sve više služi kao putna isprava.

Izmene stava 1. člana 14. Zakona date u članu 5. Predloga zakona predlažu se zbog toga što se u rad državnih organa uvodi centralni sistem za elektronsku obradu i skladištenje podataka, što olakšava posao tim organima a samim tim i građanima omogućava da na brži i lakši način dođu do lične karte.

Izmena u članu 6. Predloga zakona odnosi se na izmenu, iz tehničkih razloga, u određivanju jedinstvenog matičnog broja građana za državljane Republike Srbije koji na toj teritoriji nisu ni rođeni niti imaju prebivalište a podneli su zahtev za izdavanje lične karte.

Članom 7. Predloga zakona dodaje se član 19a iz razloga što građani Republike Srbije određene granične prelaze mogu da pređu i sa ličnom kartom koja se u tim slučajevima koristi kao putna isprava. Obzirom da su Zakonom o putnim ispravama propisani uslovi kada nadležni organ može da odbije izdavanje putne isprave ili da je oduzme, potrebno je istu mogućnost, odnosno sprečavanje zloupotrebe korišćenja lične karte za prelazak državne granice predvideti i za lične karte u slučajevima kada se koriste u svrhu prelaska državne granice.

Izmene u članu 8. predlažu se u cilju poboljšanja procedure oglašavanja lične karte nevažećom.

Članom 9. Predloga zakona propisana je kaznena odredba za član 19a koji se dodaje članom 7. Predloga zakona.

Član 10. Predloga zakona je pravno-tehnička redakcija teksta.

Produženje važenja ličnih karata izdatih po prethodnom Zakonu o ličnoj karti, na starim obrascima, u članu 11. Predloga zakona potrebno je zbog toga što je ostao veliki broj nezamenjenih ličnih karata izdatih na starom obrascu da bi bilo tehnički nemoguće zameniti ih u preostalih nekoliko meseci do isteka njihovog važenja po sili zakona, jula ove godine.

Članom 9. Predloga zakona predlaže se stupanje ovog zakona na snagu u redovnom roku, osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlažemo donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o ličnoj karti po hitnom postupku iz razloga što je na osnovu sada važećeg zakona veliki broj građana u zakonskoj obavezi da zameni ličnu kartu čiji rok važenja ističe 27. jula 2011. godine, i što je neophodno da se produži rok važenja navedenih ličnih karata do 31. decembra 2016. godine, obzirom da većina građana do sada nije zamenila svoju ličnu kartu izdatu na starom obrascu.

Smatramo da je potrebno da Nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona o ličnoj karti bude razmatran po hitnom postupku u Narodnoj skupštini.